

FIGYELŐ TOP200

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB CÉGEI
2022

122. NOVEMBER | ÁRA: 2490 FT

Turizmus: már majdnem jó volt

Miközben a hazai turizmus szereplőinek többsége a kormányzati segítségnek is köszönhetően komoly alkalmazkodóképességről tanúságot téve, sikeresen indult újra a 2020-ban kirobbant járvány legnehezebb időszakai után, az idén egy újabb, előre nem tervezhető esemény, az ukrajnai háborúhoz kötődően kirobbant energiaár-robbanás okoz tervezhetetlenséget, jelent nagy veszélyt az ágazatban.

Az utolsó békeév – így jellemzi a turisztikai szakma a 2019-es esztendőt, amikor az ágazat minden versenyképes szereplője kiemelkedő eredménnyel zárta azt az esztendő. Ezt követően a 2020-as foci-Eb egyedi vonzerőt jelentő magyarországi eseményeivel is számolva a vendégszám és az eredmények tekintetében a csúcsdöntés sem tűnt irreális célnak. Már csak azért sem, mert az új szálláshelyek építése, felújítása mellett újabb turisztikai attrakciók megszületésével is számolni lehetett.

De a 2020 tavaszán berobbant járvány hatásai az ahhoz kapcsolódó lezárásokkal és a 2020-as Eb 2021-re halasztásával egyik pillanatról a másikra mindent megváltoztatott, és már a szakma túlélése lett a tét. Ehhez a kormányzati támogatások mellett a kiemelkedő nyári forgalom adott némi reményt, hogy aztán ősszel a 2021 májusáig tartó, ismét a pandémiához kapcsolódó korlátozásokkal és határzárral járó időszak a korábbinál is nagyobb próbára tegye az ágazatot. Már csak azért is, mert a hazai szálláshelyek 2020. november 11-től 2021. április végéig csak üzleti, gazdasági és oktatási céllal utazó vendégeket fogadhattak a járványügyi rendelkezések miatt.

FELÍVELÉS

Szerencsére a 2021-es újra nyitást követően – a hazai turizmusban jelentős szerepet játszó SZÉP-kártya-költségeknek is köszönhetően – újból életre kelt a turizmus. Ez még úgy is komoly reményeket ébresztett, hogy a pandémia alatt a legjobb, sőt még a szinte képzetlen szakemberek nagy része elhagyta a munkavállalók szemében bizonytalan jövőképet ígérő ágazatot. Így azok a helyek tudták a leggyorsabban újraépíteni az üzletet, amelyek a legnehezebb hónapokban is igyekeztek megőrizni a munkatársakat vagy legalább közülük a legjobbakat. Ugyanis akik nem így tettek, azok közül sokan vagy azért nem tudtak kinyitni, mert nem találtak szakembereket, vagy nem tudták volna ki-gazdálkodni az időközben elszabadult bérigényeket.

A felívelést jelezte, hogy a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ (NTAK) adatai szerint a hazai turizmus 2021-es számai szinte minden mutatóban nagymértékben meghaladták a 2020-as eredményeket. De természetesen több területen is elmaradtak a csúcsevnek számító 2019-estől. Ebben az is szerepet játszott, hogy miközben a pandémia alatt a vidéki szálláshelyek jelentették a turizmus motorját a határzár feloldása után, ha lassan is, de a korábban, nagyjából 80 százalékban a beutazóforgalomra épülő fővárosi turizmus is kezdett magára találni. Először a szomszédos országok autósai érkeztek, majd a légi járatok is újraindultak. De a közvetlen amerikai légi összeköttetés máig nem indult újra, és az ázsiai járatok is hiányoztak a fővárosból.

A 2021-ben regisztrált 9,4 millió vendég által eltöltött 28,8 millió vendégéjszaka 2020-hoz viszonyítva a vendégszámot tekintve 23, a vendégéjszakát nézve 26 százalékos növekedés. A szálláshelyeken elköltött bevétel másfélszeresére nőtt, és közel 370 milliárd forintot tett ki. A pandémia miatt megváltozott helyzetre jellemzően, amíg a külföldi vendégéjszakák száma 2019-hez viszonyítva csökkent, a vendégek háromnegyedét ki-

tező belföldi utazók által eltöltött vendégéjszakák száma majdnem megegyezett a 2019-es értékkel. Az átlagos tartózkodási idő 3,1 nap volt, az átlagos napi költés pedig megközelítette a 13 ezer forintot. A növekedés további lehetőségeit jól mutatta, hogy az átlagos szobakihasználtság még a legjobb mutatókkal büszkélkedő négycsillagos szálláshelyeken is csupán átlagosan 33 százalékra emelkedett. Az országos forgalom egyötödét adó Budapesten a kétharmad részben külföldiek által eltöltött 5,6 millió vendégéjszaka 49 százalékkal több volt, mint 2020-ban, de még így is jelentősen elmaradt a 2019-es teljesítménytől, miközben a fővárosi szálláshelyek átlagos forgalma mindössze 28 százalékra emelkedett.

tező belföldi utazók által eltöltött vendégéjszakák száma majdnem megegyezett a 2019-es értékkel. Az átlagos tartózkodási idő 3,1 nap volt, az átlagos napi költés pedig megközelítette a 13 ezer forintot. A növekedés további lehetőségeit jól mutatta, hogy az átlagos szobakihasználtság még a legjobb mutatókkal büszkélkedő négycsillagos szálláshelyeken is csupán átlagosan 33 százalékra emelkedett. Az országos forgalom egyötödét adó Budapesten a kétharmad részben külföldiek által eltöltött 5,6 millió vendégéjszaka 49 százalékkal több volt, mint 2020-ban, de még így is jelentősen elmaradt a 2019-es teljesítménytől, miközben a fővárosi szálláshelyek átlagos forgalma mindössze 28 százalékra emelkedett.

BALATON

A legtöbb vendég tavaly a Balaton régióba érkezett, amit Debrecen és térsége, a Mátra-Bükk turisztikai térség, valamint Budapest környéke követett. A kiemelkedő nyári forgalomnak is köszönhetően a legmagasabb SZÉP-kártya-költés – 14,7 milliárd forint – a Balaton régi-

óhoz kötődött. Nem véletlen, hogy a legtöbb vendégéjszakát elkönyvelő öt vidéki város közül is kiemelkedtek a térség legnépszerűbb települései – Siófok, Balatonfüred, Hévíz, Zala-karos –, amelyek közé a második helyen Hajdúszoboszló tudott beférkőzni. Az is jellemző, hogy az öt leglátogatottabb vidéki város a Budapesten kívüli vendégéjszakák közel egyötödét adta 2021-ben. A SZÉP-kártya megkerülhetetlen szerepét pedig az mutatja a legjobban, hogy a munkáltatók által tavaly feltöltött összeg 356 milliárd forint volt, ami 25, illetve 47 százalékkal haladta meg a 2020-as, illetve 2019-es számot. A 2021-es, közel 368 milliárd forintos SZÉP-kártya-költésből 65 százalékot a vendéglátás alszámláról kifizetett összeg tett ki, amit a szálláshely követett 24, illetve a szabadidő 11 százalékkal.

2022

Ezt a már majdnem idillikusnak tekinthető, folyamatosan növekvő forgalmat és eredményességet mutató újraépülést alapjaiban kérdőjelez-

Már majdnem elérte a 2021-es év a 2019-est, de aztán egy kicsit elmaradt tőle

2022-es év remekül
indult, de aztán a
háború intenzitása
fordulatot hozott

te meg a 2022. februárban, a kívülállók szemében egyik pillanatról a másikra kiobbant ukrainai háború. A konfliktus átmeneti hatásaként az első hónapokban jó néhány Ukrajnából érkezett utazó töltött el akár heteket is a hazai szálláshelyeken. A szomszédban dúló háború a kimagasló belföldi utazási kedvet sem vette el, miközben a beutazás is egyre szebb számokat produkált. Ennek köszönhetően a 2022-es nyári eredmények már a 2019-es adatokat is meghaladó eredményeket mutattak a legsikeresebb szállodáknál és éttermeknél.

A kedvező 2022-es trendek kapcsán Kovács Balázs, a GD Consulting bécsi tanácsadó iroda vezetője a magyarországi és a beutazás szempontjából mindig is fontos osztrák turizmust elemezve kifejtette: az első fél év során Ausztriában és Magyarországon egyaránt az utazási kedv élénkületét lehetett tapasztalni.

„A tradicionálisan élénk és jó osztrák–magyar turisztikai kapcsolatok jól alakultak, a kölcsönös forgalmi statisztikák lassan megközelítik a járvány előtti békeév adatait. A Statistik Austria jelentése szerint az osztrákok utazási intenzitása az idei év első felében a járványidőszak előtti szintet is meghaladta. Míg 2019 első hat hónapjában 9,76 millió utazás volt köthető az osztrákokhoz, 2022 azonos időszakában 9,77 millió volt ugyanez a szám. Érdekes, hogy a járványhelyzet előtti időszakhoz képest jelentősen nőtt a vonattal utazók részaránya: míg három éve 12 százalék volt a részesedése a teljes közlekedési mixben, addig 2022-ben már 17 feletti” – fejtette ki a szakember.

Ezzel párhuzamosan a repülés népszerűsége csökkent az osztrákok körében: a Statistik Austria szerint, míg 2019 első felében az utazók 37 százaléka választotta a repülőt, addig 2022 vizsgált időszakában ugyanez az arány 29 százalék volt.

„Ausztria továbbra is népszerű üdülési cél a magyarok körében. Bár honfitársainknál még mindig a síelés és a téli sportok jelentik a legnagyobb vonzerőt Ausztriában, szépen jön fel a nyári vízparti és aktív turizmus népszerűsége is. Amíg 2019 első felében 1,4 millió vendégéjszakát töltöttek el a magyar vendégek az osztrák szálláshelyeken, 2022 első hat hónapjában ez a szám ugyancsak meghaladta az egymilliót. Az osztrá-

kok Magyarországon elsősorban az egészségügyi szolgáltatásokat élvezik. Hévíz, Sárvár és Bükkfürdő vendégforgalma adja hagyományosan a magyarországi osztrák vendégéjszakaszám harmadát. Az idei év első felében már csak 10 százalékkal múlta alul az osztrák vendégéjszakaszám a 2019-es évit, ami biztató eredmény. Ausztria lakosságárányosan és fajlagosan a legjelentősebb turisztikai forráspiacunk: a sógorok továbbra is nagyon jó ár-érték arányú és biztonságos úti célnak tartják hazánkat, és ez utóbbi a jövőben még inkább felértékelődik. A régiós együttműködésekre jó példa, hogy 2022 tavaszán Bécs és Budapest turisztikai szervezeteinek vezetői együttműködési megállapodást írtak alá, hogy tovább erősítsék az egymás közötti és átjárhatóbbá tegyék a városokat egymás látogatói felé. Ennek egyik szimbolikus példája, hogy a tervek szerint szilveszterkor Bécsből Budapestre érkezik a Twin City Liner gyorskatarán, amely a Duna leggyorsabb és legkomfortosabb hajója” – vont mérleget Kovács Balázs.

ENERGIAÁR-ROBBANÁS

Miközben a turizmus újraéledése 2022-ben örövendetes jeleket mutatott, ismét egy olyan változás következett be, ami nem elsősorban a vendégforgalom alakulása szempontjából jelezte meg a szakma szereplőinek jövőjét. Az ukrainai háború egyik mellékhatásaként az év közben többszöröse emelkedő villany- és gázárak ugyanis olyan kigazdálkodhatatlanul magas energiaköltségeket eredményeztek, amelyek hatására az ősszel többen a téli bezárást fontolgatták. Hiszen nem elég, hogy az energiaárak az egekbe szöktek, félő, hogy a megélhetési költségek növekedése miatt az utazásra szánt lakossági források is elapadnak.

Ennek kapcsán Rippert Bálint, a PwC Magyarország turizmusiparági szakértője kiemelte, hogy a jelenlegi nehéz helyzet lehetőség arra, hogy a szolgáltatók fejlesszenek és felkészüljenek arra az időre, amikor a makrogazdasági környezet újra normalizálódik. Azok lehetnek a következő időszak nyertesei, akik igyekeznek megtenni a megfelelő intézkedéseket, ugyanis a most elvégzett energiahatékonysági fejlesztések,

valamint a munkavállalók továbbképzése komoly versenyelőnyt jelenthet a jövőben. A megváltozott helyzetben felértékelődnek a zöldberuházások, megnő a környezettudatosság szerepe, valamint az üzemeltetési hatékonyság is kulcsfontosságú lesz.

„A hatékonyság nemcsak az energetika terén, hanem a napi operatív munkavégzésben is elsőlegessé válik. Ezért a szolgáltatás és az üzemeltetés minden fázisát át kell vizsgálni: a menedzsmentnek érdemes felmérnie, hogy hol lehet optimalizálni a működést, hol lehet költséget megtakarítani, valamint a szolgáltatás minőségén javítani” – fejtette ki a szakértő. Szerinte a következő hónapok után az egyik sarkalatos pont lesz a munkaerőkérdés. A télre bezáró helyek minden bizonnyal komoly nehézségekkel találják szemben magukat, amikor az

újranyitáshoz keresik majd az alkalmazottakat. A nyitva tartó és folyamatosan üzemelő helyek felszívják a szakképzett munkaerőt, akik valószínűleg később sem térnek vissza korábbi munkahelyükre. Ezzel a folyamatosan működő szolgáltatók jó helyzetbe kerülhetnek, ugyanis sok munkaerő lesz elérhető a piacon, akik között komoly verseny alakulhat ki a pozícióért, ezáltal felértékelődik a megfelelő szakmai tudás és tapasztalat. Azok viszont, akik ez idő alatt nem találnak munkát, elhagyhatják az ágazatot, így az újranyitó helyek lehet, hogy nem tudnak majd kivel dolgozni. Rippert Bálint hozzátette: a jövőben az optimalizált működés, a felkészült és agilis menedzsment, valamint a szakképzett munkaerő lesz az alapja a stabil, a hatékony és eredményes üzemeltetésnek.

ÉRSEK M. ZOLTÁN

HIRDETÉS

THE ABSOLUTE SERIES by VIKTORIA MINYA

WWW.VIKTORIAMINYA.COM